

Glasiło Mestne občine Ljubljana, letnik XVII, številka 1, januar 2012, ISSN 1318-797X

Ljubljana

3
Ljubljana in župan

10
Kandidatura
za Unicefov naslov
Ljubljana – mesto
literature

2,48
4. festival
kulturno-umetnostne
vzgoje Bobri

12
Priznanje za
dostopno
Ljubljano osebam
z oviranostmi

Ljubljana

Ljubljana in župan

4. festival kulturno-umetnostne vzgoje Bobri	2
Akad. prof. dr. Jože Mencinger: Ljubljana in župan	3
Pogovor s podžupanom v začasnem opravljanju funkcije župana Alešem Čerinom	4
Pogovor s podžupanjo Tjašo Ficko	6
Pogovor s podžupanom prof. Janezom Koželjem	8
Veno Taufer: Pismo Unicefu ob kandidaturi Ljubljane za naslov mesto literature	10
Evropsko priznanje Ljubljani za dostopnost mesta osebam z oviranostmi	12
Staša Cafuta Trček: »Vse je tako urejeno, čisto«	15
Marjana Lavrič: Ljubljana – turistično središče Alpe-Jadran	16
Alida Zagorc Šuligoj: Cene Štupar – Center za permanentno izobraževanje	18
Mag. Mateja Demšič: 5. medkulturna izmenjava dobrih praks v Ljubljani	15
Nada Breznik: Anže Smole – umetniška duša na poti vrhunske znanosti	20
Mestno zrcalo: »Jankovič je za mesto res veliko naredil«	22
Prof. Janez Koželj: Parki v sodobnem mestu	24
Stane Jagodič: Parkovne fotografije Luka Vidica	25
Tomislav Tkalec: Projekt za zmanjšanje stroškov energije	26
Dr. Brigita Jamnik: 10 pravil za ravnanje z vodo	27
Pogovor z vodjem Službe za lokalno samoupravo Vojkom Grünfeldom	28
Četrtni razgledi	30
Duša Hlade Zore: Delovanje društva bolnikov z osteoporozo Ljubljana	37
Barbara Slabanja: Varstvo zdravja gozdov v MOL	38
70-letnica Fotoateljaja Potrč	39
Stane Jagodič: Nagrajena fotografija Igorja Rusa	41
Ljubljanske novice	42
Okoljske meritve	47
Po Bobrovi poti	48

Fotografiji na naslovnici:

Zgoraj: Praznovanje slovenskega kulturnega praznika ob Prešernovem spomeniku, foto: Dunja Wedam.

Spodaj: Bober, ki napoveduje 4. festival kulturno-umetnostne vzgoje Bobri.

Fotografije na strani 2:

Zgoraj: Vrsta za brezplačne vstopnice na lanskem festivalu Bobri, foto: Primož Lukežič
Spodaj: Plakat letošnjega festivala Bobri.

Fotografija na strani 3:

Akad. prof. dr. Jože Mencinger, foto: Boštjan Tacol

Avtorica nepodpisanih besedil je odgovorna urednica Nada Šumi.

Izdajatelj: Mestni svet
Mestne občine Ljubljana,
Mestni trg 1. Zanj: župan
Zoran Jankovič. Uredniški
odbor: Mitja Meršol
(predsednik), Tjaša Ficko,
Vesna Kos – Bleiweis,
mag. Anže Logar, Stanka
Ritonja. Odgovorna
urednica in lektorica:
Nada Šumi, kontakt:
041/737 863, glasilo.
ljubljan@ljubljan.si.
Avtorica logotipa: Petra
Černe Oven, Studio ID,
Oblikovalska zasnova:
Miljenko Licul. Naslov
uredništva: Glasilo
Ljubljana, Mestni trg 1,
Ljubljana. Tisk: Set
d.o.o., Grafična priprava:
Lupa design. Naklada:
119.800 izvodov.
Natisnjeno na okolju
prijaznem papirju. Glasilo
brezplačno prejme vsako
gospodinjstvo v Mestni
občini Ljubljana.

Je Ljubljana najlepše mesto na svetu? Ni. Ali bo najlepše mesto na svetu? Ne bo. A prav je, da župan verjame, da bo. Če ne bi verjel, ne bi bilo prav, da je župan.

Tudi če ni in ne bo najlepše mesto na svetu, pa je Ljubljana mesto, v katerem je prijetno živeti in katerega center se je v nekaj letih povsem spremenil. Najbrž tudi najbolj zadrži »Slovenec« tega na more zanikati. Dovolj je sprehoditi se ob Ljubljanici ali po stari Ljubljani, si ogledati prenovljen Kongresni trg in garažo pod njim ali športno dvorano Stožice. Pri tem ne gre spregledati, da se je vse to spremenilo v času gospodarske krize, ko je gospodarska aktivnost malone povsem zastala in ko vsi bolj ali manj čakamo, kdaj se bo kriza končala, če se sploh bo končala.

Bi se toliko stvari spremenilo brez odhajajočega župana? Najbrž ne. Za spremembe je potrebna želja narediti, vera, da je mogoče narediti, in neskončna samozavest. Potem šele pridejo na vrsto podjetniške in organizacijske sposobnosti. Nad njimi mnogokrat sploh nisem bil navdušen. Motilo me je na primer izginjanje klasičnih trgovin s prodajalkami za pultom, ki jih je prevzemal Mercator. »Napredek« mi ni zmeraj všeč, včasih se mi toži po, recimo, letu 1960, ko v trgovinah še ni bilo treba razmišljati, katera zobna pasta bolje čisti zobe od druge, ali kateri kruh je boljši od drugega. A očitno se spremembam ne da upreti, kar je župan razumel, sam pa ne razumem. Kljub zelo različnim pogledom na svet pa sva oba verjela in najbrž še verjameva, da ne gre lahkomišelnost prodajati podjetij, in da je prav, da o vsem ne odločajo le lastniki premoženja, ampak tudi v podjetjih zaposleni. Zato Mercator sploh še imamo.

A vrnimo se k Ljubljani in županu. Pred njegovo prvo izvolitvijo sem bil tudi sam »kandidat« za župana; nasploh sem kar naprej nekakšen »kandidat« za različne funkcije; največkrat sploh ne vem, kdo me je za kaj »določil«, vprašali me običajno sploh niso. Kakorkoli, ko sem bil »kandidat« za župana, me je obiskal gospod Jankovič, ki so ga maloprej razrešili v Mercatorju. Povprašal me je, če bom kandidiral, ter povedal, da on kandidira predvsem zato, ker mu ostaja dvajset ur dnevno, ko ne ve kaj početi. Ko je postal župan, sem ugotovil, da je govoril resnico, dvajset ur na dan je res županoval; zdelo se je, da pozna vsako ulico v mestu, vsako luknjo v asfaltu in vsak spor med sosedi; reševal naj bi jih ob sobotah dopoldne. Trmasto je uresničeval, kar je obljubljal in kar se je zdelo precej utopično. Kljub temu je ostalo še veliko dela. Če se pripelješ v Ljubljano s štajerske strani, imaš res občutek, da prihajaš v moderno mesto, če se pripelješ z dolenske ali gorenjske, kaže, da bo treba še marsikaj narediti, če se pripelješ s primorske pa, da bo prenavljanje mesta trajalo vsaj še desetletje. Odhajajočemu županu mnogi očitajo pomanjkanje čuta za socialne probleme. O njih res ni veliko govoril, a jih ni zanemarjal; dovolj je pogledati število socialnih stanovanj, izdatke za kulturo, zdravstvo, izobraževanje in socialno varnost.

Na državni ravni pa mu ne gre najbolje. Sam sem ga podprl iz enega samega razloga – zaradi njegovega optimizma, ki nam ga v tem času najbolj manjka, in ker sem verjel, da ga lahko prenese na državno raven. Ni mi ga bilo treba podpreti. Naredil sem napako. Manjkajo mu lastnosti, ki so postale ključ do uspešnosti v zdajšnji slovenski politiki: ponigličnost, zadržanost, zahrbtnost, hinavščina in sprenevedanje. Tvegal je veliko, saj bi lahko počival na tistem, kar se je v Ljubljani že spremenilo, pa bi se kljub temu uvrstil med župane, katerih ime bo zapisano v mestni zgodovini. A najbrž ne bi šlo; spet dvajset ur na dan ne bi vedel kaj početi.

Akad. prof. dr. Jože Mencinger

10 pravil za ravnanje z vodo

Dr. Brigita Jamnik

Risba: ENKI, JP VO-KA

Pot pitne in odpadne vode v Ljubljani.

Predstavljamo vam 10 pravil za ravnanje z vodo, ki so namenjena uporabnikom pitne vode. Z upoštevanjem pravil bomo lažje razumeli značilnosti pitne vode in jo znali kar najbolj varno uporabljati, obenem pa bomo z njeno rabo povzročali vpliv na okolje, ki bo še sprejemljiv.

1 Pred prvo uporabo vsakega dne naj pitna voda teče vsaj dve minuti oziroma toliko časa, da se temperatura ustali.

Od večera, ko vodo v gospodinjstvu zadnjič uporabite, pa do jutra, voda v hišnem vodovodnem omrežju stoji. Prvi jutranji curek vode iz vodovodne pipe torej ni svež. V času poletja, v primeru neustrezne toplotne izolacije cevovodov ali zelo dolgega hišnega vodovodnega omrežja se voda ogreva, višje temperature vode pa ustvarjajo ugodne pogoje za neželene mikrobiološke procese. Voda je topilo in po dolgotrajnem stiku z materiali hišnega vodovodnega omrežja lahko pričakujemo, da bi natančne laboratorijske preiskave pokazale tudi sledi težkih kovin, na primer kroma iz pipe. Priporočamo, da v jutranji ritual vključite tudi dve minuti spiranja pipe oziroma toliko časa, da z roko občutite, da se je temperatura vode, ki izteka, znižala.

2 Vsaka dva tedna snemite in očistite mrežice ter druge nastavke na pipah.

Vsebnost majhnih delcev, ki jih najdemo na mrežicah armatur, ni neobičajen pojav in je pogosto posledica uporabe manj kakovostnih materialov, uporabljenih v hišnem vodovodnem omrežju, ki rjavijo. Ob popravilih na javnem ali hišnem vodovodnem omrežju se usedlinam na vodovodni mreži ni mogoče povsem izogniti. Iz tega razloga je potrebno mrežice občasno čistiti in jih po potrebi zamenjati.

3 Če voda v hišnem vodovodnem omrežju zastaja, poskrbite za spiranje najmanj enkrat tedensko.

Pitna voda je živilo, ki mora teči, da je zdravstveno ustrezno. Če v delu hišnega vodovodnega omrežja vode ne uporabljate, poskrbite za občasno spiranje. Zdravstveni vidik naj ima prednost pred varčevanjem.

4 V hišno vodovodno omrežje ne vgrajujte naprav za pripravo pitne vode brez temeljitega premisleka o tehničnih razlogih.

Priprave pitne vode ne potrebujete. Če se odločite zanj, preverite možne vplive pripravljene vode na vaše zdravje ali material hišnega vodovodnega omrežja in ne pozabite na redno vzdrževanje naprave.

5 Ne posegajte v vodovodni priključek ali vodomerno mesto brez soglasja upravljavca vodovodnega sistema.

Poseg je nelegalen in kazniv. Vodovodni priključek in vodomerno mesto sta dela vodovodnega omrežja, kjer posege nadzoruje strokovno osebje, saj bi nestrokoven poseg v izjemnih razmerah lahko vplival tudi na razmere v javnem vodovodnem omrežju.

6 Nadzorujte porabo na vodomernem mestu in naučite družinske člane zapreti glavni vodovodni ventil.

Zaradi velikega števila vodovodnih priključkov stanj vseh vodomernov ne spremljamo mesečno, zato formalni odčitki niso dovolj za ugotavljanje napak na hišnih vodovodnih omrežjih. V primeru, da nastopi okvara na hišnem vodovodnem omrežju, ki je ne zaznate, lahko povzroči visoko porabo vode in nepotrebne stroške.

Tudi otroke poučite, kje je glavni vodovodni ventil. V primeru nenadne okvare boste pripravljeni, da s hitrim ukrepanjem preprečite škodo in privarčujete.

7 Ne uporabljajte kanalizacijskega odtoka, da se znebite nevarnih odpadkov (zdravil, topil, olj, barv) in drugih odpadkov, ki ne sodijo v kanalizacijo (trdnih odpadkov, npr. embalaže).

Kanalizacijski odtok ni namenjen odlaganju odpadkov. Po odpadkih v kanalizacijskem omrežju lahko sklepamo na to, da smo prebivalci Ljubljane okoljsko ozaveščeni samo na deklarativni ravni. Ko pa naše ravnanje drugim ni vidno, si brez slabe vesti dovolimo še marsikaj nedovoljenega. V kanalizaciji najdemo stvari, ki vanjo ne sodijo in ovirajo pretok odpadne vode, škodujejo materialom kanalizacijskih cevi ali napravam na kanalizacijskem sistemu in zavirajo biološke procese na čistilni napravi.

8 Varčujte z vodo.

V običajnih razmerah delovanja ljubljanskega vodovodnega sistema so njegove rezervne kapacitete dovolj velike, da omejevanje oskrbe s pitno vodo v našem mestu ni potrebno. Uporabnikov pri porabi vode ne želimo omejevati, saj bi s tem vplivali tudi na njihov življenjski standard. Prav pa je, da se ob rabi vode zavedamo, da varna oskrba s pitno vodo ni samoumevna. Ni potrebno iskati primerov po svetu – zgolj nekaj deset kilometrov od glavnega mesta so naselja, kjer prebivalec še vedno dovažajo vodo s cisternami.

9 Varujte vodne vire.

S premišljeno rabo nevarnih snovi v gospodinjstvu in skrbnim ločevanjem odpadkov lahko naredite veliko za ohranitev vodnih virov, morda več, kot si mislite.

10 Zaupajte vodi iz pipe.

Voda iz pipe je vredna vašega zaupanja. V primeru, da bi se na vodovodnem sistemu zgodilo karkoli, kar bi ogrozilo zdravje naših uporabnikov, pa bi vas o tem nemudoma obvestili. Na kakšne načine bi v tovrstnih primerih obvestili uporabnike, pa v enem od naslednjih prispevkov.